

POŚLANIEC

MESSENGER
POLSKO-KATOLICKIEGO KOŚCIOŁA

Published weekly by Rev. Joseph Zielonko. — 179 Court Street.

“Entered as second-class matter August 20th 1924 at the post office at Newark, New Jersey, under the Act of March 3, 1879.”

Subscription per annum \$2.00 — Single copy 3 cents
Przedpłata rocznie \$2.00. — Pojedynczy nr. 3 centy

Vol. III. Newark, N. J. Niedziela — Sunday, December 20th, 1925. No. 54

ROZMAITOŚCI

Z okazji tysiąc sześćset letniej rocznicy, pierwszego sobotu który się odbył pod przewodnictwem cesarza Konstantyna w Nicei w 325 roku. Papież wraz z całym klerem rzymskim odprawił nabożeństwo według Greckiego obrządku. Trzeba nam wiedzieć że dopiero w ósmym wieku zapoczątkowano odprawiać msze według obrządku rzymskiego.

Cała więc historia kościoła, liturgia i literatura kościelna uczą nas, że pierwotnym katolickim kościołem. był kościół Grecki. Od kościoła Greckiego odstąpili rzymianie i dziś jako odstępcy, czyli szyzmatycy i heretycy — matkę swoją kościół katolicki grecki — poniewierają.

Tacy bezbożnicy śmia w dodatku twierdzić, że ich robota jest potwierdzoną przez Boga i że oni są zastępcami Pana Jezusa.

Od powietrza, głodu, ognia i wojny i od takich zastępców Pana Jezusa — Zachowaj Nas Panie.

Z powodu zbrodni mnicha Kopacza w Karmelickim klasztorze we Lwowie “Dziennik Ludowy,” w tem mieście wychodzący, podaje list robotnika, w którym czytamy:

“Zazwyczaj się mówi w rozmaitych okolicznościach, iż najstarsi ludzie te

go nie pamiętają’ . . . ale ja, chociażem stary pamiętam. Było to w roku 1879 lub 1880. Tam na górce Karmelickiej, w budynku obok klasztoru stojącym, mieścił się internat panien seminarzystek pod wychowawczym nadzorem OO. Karmelitów. Następstwem owego nadzoru i pobożnych posiedzeń księży i seminarzystek był fakt, że większość seminarzystek została matkami, nie wychodząc za mąż. Czwarty kurs seminarjum nauczycielskiego w roku 1879 musiano z tego powodu rozwiązać, a skandal ten włóki się długi czas za OO. Karmelitami i stał się jednym z ogniw “tradycji karmelickiej.” Piękne to tradycje.

Należy sobie uprzytomnić, że całe te zgraje zakonników, jak polipy dostаточно żyją na ciele społeczeństwa.

Na swoje potrzeby mają grunta, zbierają datki — często nawet jakiś biedak ostatni swój grosz im odda, sądząc, że na chwałę Bożą to czyni — a tu mnichy wyprawiają pijatyki i spróśne orgje.

Dla uzupełnienia tej wieści na chwałę władzy polskiej dodać musimy — że po dokonaniu śledztwa i badań w tym klasztorze — po spełnieniu zbrodni Kopacza, rząd poradził “władzy duchowej” by klasztor ten zamknąć, a z Kopacza uczyniono warjata — bo gdyby dzieje tego klasztoru miały być w sądach rozpatrywano to wyszłoby na

jaw zbyt wiele podłości ojców bogobojnych w tym klasztorze.

Umysłowo upośledzony Kopacz nie dokonałby zabójstwa mściwości, gdyby nie nieludzkie kpiny braci zakonnej i drwiny z niego, że coś złapał na koniec . . . , gdy im naogół udawało się być zabezpieczonymi przez bogobojne niewiasty.

Ciekawi jesteśmy, który klasztor z kolei będzie zamknięty . . . chyba żaden, bo nauczenni smutnem doświadczeniem zakonników we Lwowie, będą tak robić zbrodnie, że nikt o tem nie będzie wiedział.

Pe Ell, Wash. — Dnia 16 listopada br. pożegnał się z tem światem, po 2ch dniowych ciężkich mękach, Jan Bajdek, młodzieniec lat 24. Wychowanek od 4-lat znanych tu Wil. i Fran. Zakiewiczów, Jan był bardzo lubiany tu wokoło przez polaków i obcych. Dnia 18 listopada br. odbył się jego pogrzeb Ks. J. M. Toporowski, przybył do domu żałoby, a po odśpiewaniu żałobnych hymnów przy zmarłym, po polsku, wyniesiono zwłoki na podwórze przez 6 młodzieńców. Tu wygłosił ks. pożegnalną mowę. Kondukt pogrzebowy ruszył Main ulicą na 4-tą Ave. do Kościoła Polsko-Katolickiego św. Krzyża. Tu po ustawieniu zwłok ks. Toporowski odprawił żałobną mszę, po polsku. Dużo ludzi i z obcych miast przybyło, ci mieli poraz pierwszy sposobność słyszeć i widzieć prawdziwie polski pogrzeb, który wywarł też głębokie wrażenie na przybyłych. Mówili oni między sobą, że to jest prawdziwy kościół polski, bo tu wszystko rozumniemy.

Po mszy ks. Toporowski wygłosił piękne kazanie poczem kondukt ruszył na cmentarz, gdzie przy odśpiewaniu "Witaj Królowo Nieba i Ziemi!" spuszczone zwłoki do zimnej mogiły.

21-go listopada br. Jan Śliwa i Józefa Śliwa w Polsko-Katolickim kościele, zaprzysięgli sobie wspólne póź-

nie małżeńskie, wobec Józefa i Franciszki Kuc jako świadków. Sakramentu małżeństwa udzielił Ks. J. M. Toporowski, proboszcz.

22 listopada br. pani Warwińska obchodziła 85-letnią rocznicę urodzin. Na tę uroczystość przybyli dzieci, wnuki, prawnuki i praprawnuki. Z tej okazji skorzystano w ten sposób, że ochrzczono praprawnuka Leonarda-Grzegorza, urodzonego 6-go stycznia br. w Forks, Wash.

23 listopada br. ochrzczonej została córka państwa Chrobaków urodzona 16-go grudnia 1922 roku w Doty, Wash.

Kościół Polsko-Katolicki zyskuje coraz to więcej uznania między naszymi rodakami. Jesteśmy wdzięczni ks. biskupowi Józefowi Zielonce za to, że nam przed trzema laty raczył na nasze prośby, przysłać uczciwego proboszcza ks. Jana M Toporowskiego.

P. Kuś, sekretarz.

KRONIKA KOŚCIELNA

W Polsko-Katolickim Kościele, 179 Court ulica, Newark, N. J., porządek nabożeństw na święta B. N. jest następujący: Z czwartku na piątek o 12 w północ, odbędzie się Pasterska Msza. W piątek jako pierwszy dzień B. N., Suma o 11 przed południem.

W sobotę, z powodu wyjazdu do Filadelfji, nabożeństw nie będzie.

W niedzielę nabożeństwo o zwykłym czasie.

FILADELPHIA, Pa.

Wnowo zorganizowanej Litewsko-Katolickiej parafji Niepokalanego Poczęcia N. M. Panny, 953 Moyamensing Ave. Podczas świąt Bożego Narodzenia porządek nabożeństw jest następujący: Pasterka o 12 w nocy; druga Msza św. o 8-iej rano; Suma o 10:30.

W sobotę tj. w święto św. Szczepana, ks. biskup Józef Zielonka, odpra-

wi Sumę o 10:30 i nieszpory o 4ej po południu oraz wygłosi kazania na obu nabożeństwach.

Wszystkich mile zapraszam.

Ks. Xawery Żukowskaus, proboszcz.

MOUNDSVILLE, W. Va.

W Polsko-Katolickim kościele św. Józefa. Pasterka o 12 w nocy, Suma o 10:30 przed południem, nieszpory o 4 po południu. W św. Szczepan suma o 10:30, nieszpory o 7 wieczorem.

Życzę wesółych świąt.

Ks. M. J. Zwoliński, proboszcz.

PE ELL, Wash.

W Polsko-Katolickim kościele św. Krzyża. Pasterka o 12 w nocy. druga Msza św. o 9 rano. Suma z kazaniem o 10-ej. nieszpory o 7 wieczorem.

W wszystkie niedziele: Suma o 10:30 rano. Nauka dla dzieci o 3-iej po południu. Nieszpory o 7 wieczór.

W powszedne dni: Msza św. o 8-iej rano. Życzę wszystkim wesółych świąt i szczęśliwego Nowego Roku.

Ks. Jan M. Toporowski, proboszcz.

TACOMA, Wash.

W Polsko-Katolickim kościele, Pasterka o 12 w nocy, Suma w Boże Narodzenie o 11 rano. Nieszpory o 4 po południu.

Życzę wszystkim wesółych świąt.

Ks. Jan E. Róg, proboszcz.

CO TO JEST "GŁOS ZIEMOWIDA?"

"Głos Ziemowida" jest organem Polsko-Katolickiego Kościoła Narodowego, a ten nie jest sektą lub odszczepieństwem od Rzymu, lecz wyznaniem prastarej wiary polskiej.

"Głos Ziemowida" jako organ Kościoła powszechnego występuje w duchu prawdy polskiej i głosi, 1| że kultury religijne oraz ideologia różnych religii jest jedną jedyną wiarą całego świata przez różnych proroków, początkodaw-

ców rozmaicie wyrażaną i 2| udowadnia, że tylowiekowa waśń religijna różnych narodów jest sporem i walką o formę i słowa, a nie o treść — bo forma obrzędowa i rytuał nie stanowią treści wiary.

"Głos Ziemowida" stoi na stanowisku symbolicznego rozumienia i wyjaśnienia zasad wiary, dobitnie i wyraźnie wykazuje jedność Prawdy Bożej po przez wielką ilość figur, przypowieści i opowiadań mitologiczno-historycznych wśród różnych wiar i to stanowi epokowe znaczenie polskości w reformie religijnej całego świata, że polska myśl twórcza i kultura polska dopiero doprowadzi do Królestwa Bożego na ziemi.

Nastąpi wreszcie urzeczywistnienie postulatów w 1460 roku, ogłoszonych na Sejmie w Lublinie, kiedy drobna szlachta i wielu proboszczów myślało o kościele Polsko-Katolickim Narodowym. Wtedy w tym wniosku Ostroroga pisano: "Pocóż udawać ufnosć w cudzoziemcach, kiedy w rodzaju własnym mamy Prawdy Boże wyłożone i dowodzone już wtedy, że trzeba zaniechać lennych hołdów dla Rzymu."

"Głos Ziemowida" wskazuje to zadanie Mocy Własnej w Narodzie; dowodzi, że Judeo-chrześcjanizm jest formą Prawdy Bożej dziejowo młodszą od tego, co mieli nasi przodkowie aryjscy i to wyjawienie Prawdy Bożej skrytej i spowitej w symbole Judeo-chrześcjanstwa rzymskiego wyjaśnia "Głos Ziemowida."

Każdy polak, łazący do uwolnienia się od przemocy duchowej jaką daje fałsz i obłudza współczesnego bałwochwalstwa religijnego, winien się zapoznać z treścią "Głosu Ziemowida", gdzie co numer w rubryce Wieści z Babilonu i innych artykułach podkreślamy to, co w tej zapowiedzi mówimy. Świadomi będąc tego, że człowiek jest połączeniem ciała i duszy "Głos

Ziemowida" podaje a| praktyczne wskazówki przyrodolecznicze, b| artykuły społeczne, c| wiadomości polityczne, mające łączność z kulturą polską i d| wieści religijne, o ile one są związane z tradycją wiedzy i wiary polskiej.

W Ameryce cena rocznie 3 dolary, pojedynczy numer 10c.

Redakcja i Administracja: Dąbrowa Górnicza, Województwo Kieleckie.

O RÓŻNYCH RELIGJACH

Wobec tego nie możemy się dziwić, że Mahomet jako działacz, polityk, wódz, wojownik — bywa okrutny, przewrotny, nawet zdradziecki. Taka jest natura działań polityczno-wojennych, że bez podstępów i okrucieństwa obejść się nie może. Zarzuty moralne, jakie Europejczyk stawia Mahometowi, nie istnieją dla Araba, który doskonale jego czyny wyrozumiewa. Owszem dla Araba jest to człowiek nad wyraz dobry, pełny łaskawości, przebaczenia, słodczy itd. Więcej dziwiło Arabów, że np. Mahomet prowadził wojnę w czasie miesięcy świętych, albo że się ożenił z żoną swego przybranego syna Zaida: ale i to było dla nich świadectwem jego wyższości, gdyż inne są prawa dla tłuszczy, a inne dla proroka. Tem się również tłumaczy pewien opor tunizm w jego postępkach i przemówieniach.

Co się tyczy jasnowidzeń, w których racjonalści widzą zwykle oszustwo, to oczywiście my się dziś inaczej zapatrujemy. Tajemne głosy, cudowne widzenia, które Mahomet przy pisywał Dżinnom — są dziś dla nas fe-

nomenem halucynacji, znanem też w życiu Sokratesa, Lutra i wielu innych działaczy religijnych.

Koniec końców, z naszego stanowiska, Mahomet nie może być nazwany świętym; ale było w nim tak potężne

---

Polecam Szanownym Rodakom,

Mój Skład Jubilerski

J. Z N Ó J

3 Belmont Ave.,

Newark, N. J.

Tel. Mulberry 0818

Wszelkie meble po cenach umiarkowanych, wprost z fabryki do waszego domu.

181-183 Court St., Newark, N. J.

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku życzą

V. MELION i P. GORDZULEWSKI

Polska Gospoda

70 Darcy St.,

Newark, N. J.

Polecamy Szanownym Rodakom na święta: świeże i smaczne wędliny własnego wyrobu oraz wyrąb mięsa w naszym zakładzie

A. Nawojski i E. Kuzner

280 - 15th AVENUE

Newark, N. J.

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku

Życzy Wszystkim Rodakom

STANISŁAW KONIOR

Biuro Realnościowe

137 West Street

Newark, N. J.

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku
Życzy Wszystkim Rodakom
FRANCISZEK RUSINIAK
Właściciel Gospody

31 Jones Street

Newark, N. J.

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku
Życzy Wszystkim Rodakom
MARCIN WIECHA

Właściciel Gospody i Sali na Wszelkie Zabawy

87 Kossuth Street

Newark, N. J.

Wesołych Świąt, Miłej Zabawy i Szczęśliwego Nowego Roku
Życzy Wszystkim Rodakom
MICHAŁ RURAK
Właściciel Gospody

183 Court Street

Newark, N. J.

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku
Życzy Wszystkim Rodakom
STANISŁAW CICHOWSKI, Właściciel Gospody
Róg Union i Hamilton Ulic, Newark, N. J.

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku
Życzy Wszystkim Rodakom
oraz poleca łaskawej uwadze swój sklep spożywczy i wyrąb mięsa
S. BORDYŁOWSKA

319 W. Kinney St., róg Sayre,

Newark, N. J.

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku
Życzy Wszystkim Rodakom
i szanownym odbiorcom
H. KRANC

84 Hayes Street

Newark, N. J.

Najdoskonalszym upominkiem dla najdroższej osoby jest czysty djament.

Dostarczamy przez 4 pokolenia najlepsze djamenty.

Z okazji świąt polecamy nasz wielki skład Ssanownym odbiorcom

NORBERT BERTEL

46 SPRINGFIELD AVENUE, NEWARK, N. J.

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku
Życzy Wszystkim Rodakom
"WALTER'S GARAGE"

Wł. Kasprzycki, właśc. 125 Belmont Ave., Newark, N. J.

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku
Życzy Wszystkim Rodakom
A. SOSNOWSKI

Zakład Reperacji Obuwia

64 Jones Street Newark, N. J.

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku
Życzy Wszystkim Rodakom
G. BRADY

Cafe and Restaurant

129 Plane Street, Newark, N. J.

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku
Życzy Wszystkim Rodakom
FR. STYCZYŃSKI

Polska Gospoda

560 Market Street Newark, N. J.

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku
Życzy Wszystkim Rodakom
JAN POSLUSZNY

617 - 18th Avenue Newark, N. J.

Najwięcej radosny czas, to święta Bożego Narodzenia!

Aby Wasza radość była zupełna — polecamy w naszym składzie Fortepiany, Fonografy, ekordy i Rolki.

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku
Życzymy Wszystkim

CLARK & SULLIVAN, INC.

78 Springfield Avenue, Newark, N. J.

ześrodkowanie energii arabskiego ducha narodowego, że można przejść do porządku dziennego nad niektórymi jego niewłaściwymi postępkami.

W chwili śmierci Mahometa, Islam nie był jeszcze całkowicie zbudowany. Z biegiem czasów, dopiero religja ta, rozwinęła się, i to w różnych kierunkach. W rozwoju tych kierunków jest i postęp i ruch w stez — i z tego wynika później mieszanina światła i ciemności w systemacie Islamu. Umie rajac Mahomet pozostawił oprócz grona uczniów, entuzjastów, pewną ilość złę uporządkowanych objawień, bez wykładu historycznego, który byłby konieczny do ich zrozumienia, a nad to pamięć swojej działalności. Taki był pierwotny inwentarz Islamu.

D. C. N.

Uprasza się wszystkich czytelników Posłańca, aby wyrównali swoje rachunki i opłacili za gazetę.

Ktokolwiek otrzymuje gazetę naszą od początku, a dotąd jeszcze nic nie zapłacił, winien nam jest za dwa lata \$4. Kto zaś zapłacił \$1. to winien jest jeszcze \$3. a kto zapłacił dwa dolary, to winien jest nam jeszcze drugie dwa dolary.

Proszę pamiętać o tem, że darmo nikt nam gazety nie chce drukować, pocztę też trzeba opłacić, więc wydatki są dość duże. Około 600 prenumeratorów nie opłaciło swojej prenumeraty. Dwa dolary na rok nikogo nie wzbógaci, a nam pomoże do prowadzenia pisma.

Prosimy bardzo wszystkich czytelników o pomoc w wydawaniu gazety.

Przy tej okazji prosimy przyjąć nasze serdeczne życzenia wesołych świąt szczęścia, zdrowia i wszelkiej pomyślności z szacunkiem i poważaniem

Redakcja.

**DOLARY AMERYKAŃSKIE
DO POLSKI
NASZE CENY ZA**

Za \$10.00 —	75c
20 —	1.00
25.00 —	1.10
30.00 —	1.20
40.00 —	1.35
50.00 —	1.50

Od \$50.00 do \$100.00 liczymy 3%

Specjalne niskie raty na wyższe sumy
Za Otrzymanie Pieniędzy w Dolarach
Gwarantujemy.

Nasze 35-letnie doświadczenie jest naszą najlepszą gwaraneją.

Rzetelna i Grzeczna Obsługa

EMIL GERMANUS BANK

85 MERCER ST. NEWARK, N. J.

S. KOZUBAL

Skład Wędlin i Wyrab Mięsa

102 SO. ORANGE AVENUE

DR. B. B. MATZ

Polski Dentysta

3 Belmont Ave.

POLSKA GOSPODA

Piotr Dolongiewicz

249 HUNTERDON STREET

Spowodu choroby, sprzedam tanio gro-

POLSKA GOSPODA

M. NOWAKOWSKI

25 BROOME ST. NEWARK, N. J.

Tel. Mulberry 0815

Wszelkie meble, po umiarkowanych cenach i na łatwe spłaty najlepiej można nabyć w

Satz Furniture Co.

231-233-265 COURT STREET

Phone Market 2892

AL'S GARAGE

124 Court Street Newark, N. J.

Wszelka Obsługa Forda Automobiji
moim polskim przyjacielom

Jak zawsze, tak i teraz, mamy na składzie dobre i po umiarkowanych cenach obuwie.

STAR SHOE CO.
J. Krygowski, właściciel
251 Springfield Avenue
Newark, N. J.

Jak zawsze, tak i teraz mój skład wędlin jest zaopatrzony w wyśmienite wyroby. Spodziewam się, że za dowolnie wszystkich moich odbiorców.

A. Porzeziński

298 - 15th AVENUE
Newark, N. J.

Tel. 6149 Market.

ADOLF KLEIN

Wielki wybór mebli, pieców i nakryć na podłogę, za gotówkę i na łatwe spłaty dla każdego.

Mówimy po polsku.
126 SPRINGFIELD AVENUE
Newark, N. J.

Z okazji świąt, polecam Szanownym rodakom wyborne pieczywo, jako to: placki, bułki, ciastka, torty oraz chleb w mojej piekarni

M. PIOTROWSKI
161 WILSON AVENUE
Newark, N. J.

M. FEDER
Jubiler-Okulista
Fonografy i rekordy we wszystkich językach. Ceny Umiarkowane.
158 FERRY STREET
Newark, N. J.

Tel. Bergen 3483.

DR. LEON BANACH

2834 Hudson Boulevard Jersey City

Tel. Market 0269

DR. ELI GILMAN D. D. S.

Dentysta

Springfield Avenue., róg High St.

SILVER and STEINBERG
Zakład Artystyczno-Fotograficzny
Mówimy po polsku.

3 Belmont Ave., Newark, N. J.

Sklep z cukierkami, sodową wodą i innymi napojami.

Cygary, papierosy i przybory szkolne
A. KRAJEWSKA

45 JONES ST. NEWARK, N. J.

Tel. Mulberry 3199—0396

I. SIEGEL

FARBY, POKOSTY, OLEJE,
TAPETY.

8 CHARLTON STREET,
przy Springfield Ave., Newark.

Phone Market 4540

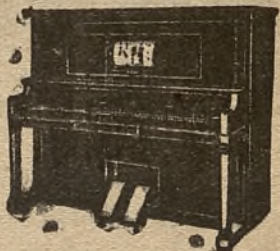
FRANK L. ADAM

Asekuruję domy, okna wystawowe, Automobile, piece parowe oraz wszelkie inne interesa.

772 Broad Street, Newark, N. J.
United States Savings Bank Bldg.

Dajemy z każdym fortepianem 100 muzycznych rolek i ławeczkę za \$195.

Niewielki zadatek, a reszta na miesięczne spłaty bez procentu.

DOLL & SONS

561 BROAD ST., NEWARK, N. J.
Otwarty do 9 wieczór.